

Ei llenguatge

Reclamar

No cal, naturalment, explicar el significat del verb reclamar. Si, però, que potser es podria fer observar que en una època de reclamacions com és ara la que vivim, aquest verb ha gaudit de poc favor, talment com si hagués passat desapercebut a tots els qui reclamen alguna cosa. Han optat per altres verbs, com reivindicar o exigir, contra l'ús dels quals, naturalment, no hi ha res a dir, llevat, segurament, que certes exigències resulten més aviat gratuïtes si els qui les expressen no compten amb els mitjans o la força amb què obtenir el que demanen. ¿Quin efecte faria que nosaltres exigíssim que ningú no incorregués en l'ús del doncs causal?

El verb reclamar no coneix cap ús pronominal, a diferència, precisament, del verb exigir, que usem en oracions reflexives quan diem que algú s'exigeix certes coses a ell mateix —un bon rendiment de treball, formalitat, una determinada línia de conducta, etc.—, és a dir, que és molt exigent amb ell mateix. Si ens demanem que algú es reclama alguna cosa, no ens sabríem estar de comentar: per què no se la concedeix?

Tanmateix, actualment, alguns publicistes comencen a recórrer a l'ús pronominal del verb reclamar, és a dir, «reclamar-se». Diuen, per exemple, «una esquerra que es reclama del marxisme» o bé «uns grups que es reclamen del centrisme», frases que és possible que un cert nombre de lectors no arribin a saber exactament què volen dir, o fins i tot que hi donin una interpretació errònia. Aquesta expressió és calcada del francès, més exactament, és clar, del llenguatge que han creat els actuals comentaristes polítics francesos. No sembla, però, que hi hagi cap necessitat real de recórrer-hi, i més aviat propugnaríem de prescindir-ne, perquè mai no és bo de seguir les petjades d'una altra llengua.

Sense arribar al cas d'exigir res, doncs, ens limitarem a indicar que la mateixa idea es pot expressar de moltes maneres que no representin una subordinació a unes solucions alienes: declarar-se, manifestar-se, definir-se o autodefinir-se, fer professió, etc. Una esquerra que es declara marxista. Uns grups que fan professió de centrisme.

Albert Jané